

Behovet for at udskifte en gammel dronning og tilsætte en ny opstår enten om foråret eller om efteråret. Om foråret, - når man kigger til bifamilien første gang, - er det ikke ualmindeligt, at man finder et meget lille yngelleje, et yngelleje med droneynge eller slet ikke noget yngelleje. Om efteråret dvs. i august eller september kan der omvendt være behov for at udskifte en gammel og udtjent dronning. Behovet kan også opstå, hvis man vil af med en sværmdronning eller af med en dronning, hvis afkom giver urolige eller stikelystne bier.

Tidligt eftersyn

Opdager man, ved det tidlige forårseftersyn, et alt for lille yngelleje, kan det betyde, at dronningen er gammel og ved at gå tør for æg. Det kan også betyde, at der ikke er nok arbejderbier til at passe yngel-

ejet. Droneynge betyder, at dronningen er gået ud af æglægning, eller at der går en arbejder og lægger æg. Det sidste kan ses ved, at der bliver lagt mange æg hulter til bulter i hver celle. Intet yngelleje er tit forbundet med, at der går en jomfru, som ikke nåede at blive parret i efteråret.

Tilsætning af dronning i april

Uanset hvad, udskifter man en dronning om foråret ved at slå den pågældende familie sammen med en familie med en dronning, der lægger æg, gerne med et pænt yngelleje. Man slår familierne sammen ved at sætte de to bifamilier oven på hinanden. I det tidlige forår er det lige meget med at lægge avispapir imellem. Bifamilien finder selv ud af resten, og vil om nødvendigt slå den ubrugelige eller ringeste af de to dronninger ihjel.

Sent eftersyn

Det første, man gør, efter at fodringen i august er tilendebragt, er at tjekke, om der er en æglæggende dronning. Hun kan

Tilsætning af ny dronning

være gået til ved myresyrebehandlingen eller blot være gået i æglægningspause. Fodringen afslører, hvad der er tilfældet, for fodring stimulerer dronningens æglægning. Dukker der med andre ord ikke en masse æg op og et stort yngelleje, er bierne selv gået i gang med at lave en ny dronning. Der må gå en jomfrudronning eller i det mindste sidde en dronningecelle et sted. Dronningens død ved myresyrebehandling efterlader som regel dronningeceller, dvs. nødceller. Er dronningen rent faktisk væk, og har bierne ikke nået at redde skærene, er der ingen tvivl tilbage, for så bruser bifamilien op ved bare den mindste uro.

Uønsket!

Vil man selv af med en uønsket dronning, eller bliver man opmærksom på, at bifamilien selv vil af med en uønsket dronning, og at de har bygget en dronningecelle (skiftceller), er det bare med selv at tage affære. Jo før den gamle dronning bliver udskiftet og nødceller fjernet, des bedre, da den nye dronning så kan nå at lægge en masse æg klar til at blive til vinterbier.

Fjern først

Man skal huske altid at fjerne den gamle dronning, evt. nødceller, inden man tilsætter en ny. Er man i tvivl om, hvorvidt der går en jomfru, må man tjekke med ægprøven. Nødceller er der i givet fald kun få

af, og de skal per definition sidde inde i yngellejet. så de er nemme at fjerne. Lidt sværere bliver det med en dronning - for ikke at sige en umærket dronning. Og endnu sværere er det for en uøvet at finde og fjerne en jomfru.

Men fjern altid, før en ny dronning sættes til, ellers er den nye prisgivet. Selv den spæde start på en nødcelle overtrumfer i biernes øjne din dyrt indkøbte dronning.

Tilsæt så

Det er nemt at tilsætte en dronning i august og frem. For nu ved bifamilien godt, at tiden er knap, og at de ikke selv længere kan løse opgaven i tide. Man indsætter den nye dronning i det transportbur, hun ankommer i - gerne med følgebier. Buret placeres øverst mellem to rammer: vandret, så der er størst mulig chance for at duften fra den nye dronning kan brede sig ned i stadiet. Husk at fjerne forseglingen, så bierne kan spise dronningen fri.

Med rem og seler

Er der tale om en dyr dronning, eller er det den sidste, man har, kan det betale sig først at sætte dronningen til en lille aflæggerfamilie. Så vil alle bier med garanti kunne lugte deres nye overhoved, og ingen vil finde på opfostre et alternativ. Vil man gå med både rem og seler, kan man lade aflæggerfamilien stå uden dronning i 3-4 dage, inden dronningen tilsættes. Så kan bifamilien ikke gøre andet end at antage den dronning, man har valgt at tildele den.

Se alle lektionerne på hjemmesiden under 'praktisk biavl'

